

Sygn. akt II KO 38/21

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 30 czerwca 2021 r.

na posiedzeniu w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

w sprawie **M. K.**

skazanego za czyn z art. 207 § 1 k.k. i in.

kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania

zakończonego prawomocnym postanowieniem

Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 5 marca 2019 r., sygn. akt II AKa [...]

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 11 kwietnia 2018 r., sygn. akt XVIII K [...]

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania
wobec jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Pismem zatytułowanym „wniosek”, z powołaniem się na przepisy kodeksu karnego oraz art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k., skarżący zwrócił się o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 5 marca 2019 r., sygn. akt II AKa [...] oraz wyznaczenie obrońcy w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania. W uzasadnieniu wniosku M. K. wskazał, że z akt sprawy Prokuratury Rejonowej w Ł. wynika, że zeznania kluczowych świadków były uzgadniane, a podczas przesłuchania przed Sądem Okręgowym w Ł. świadkowie ci zeznawali fałszywie. Do wniosku skarżący dołączył protokoły przesłuchań świadków A. K. i P. K..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z treści wniosku o wznowienie postępowania wynika jego oczywista bezzasadność, uzasadniająca odmowę przyjęcia tego wniosku bez podejmowania czynności zmierzających do usunięcia jego braków formalnych (art. 545 § 3 k.p.k.).

Na wstępie przypomnieć należy, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia w drodze wznowienia postępowania, zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. i art. 542 § 3 k.p.k.

Podkreślenia nadto wymaga, że prawodawca nałożył na sąd wznowieniowy obowiązek kontrolowania wniosku z perspektywy tego, czy odwołuje się do wskazanych wyżej podstaw wznowieniowych, już na pierwszym etapie zainicjowanego postępowania. Przepis art. 545 § 3 k.p.k. stanowi bowiem, że sąd orzekając jednoosobowo, odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w § 2 art. 545 k.p.k. (czyli prokuratora, adwokata, radcy prawnego albo radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej), bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Na postanowienie o odmowie przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie do tego samego sądu orzekającego w składzie trzech sędziów.

Pod pojęciem „oczywistej bezzasadności wniosku” należy rozumieć (poza sytuacją wymienioną wprost w powołanym wyżej przepisie, a związaną ze swoistym stanem „*rei iudicatae*”) takie przypadki, w których w rzeczonym wniosku, jako przyczynę wznowienia postępowania wskazano okoliczność niemieszczącą się w ustawowych podstawach wznowienia postępowania, albo też w ogóle nie podano żadnych podstaw wznowienia. Oczywiście bezzasadny jest również wniosek, w którym co prawda formalnie odwołano się do wskazanej w kodeksie postępowania karnego podstawy wznowieniowej, ale nie wyeksponowano konkretnych

okoliczności przemawiających za wznowieniem postępowania albo przywołano okoliczności, które w powołanej podstawie wznowieniowej ewidentnie się nie mieszczą.

Z tym ostatnim przypadkiem mieliśmy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Skarżący, choć formalnie odwołał się do przepisu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., w treści wniosku nie wskazał okoliczności, które świadczyłyby o zaistnieniu, wskazanej w tej regulacji podstawy wznowieniowej. Wywody zawarte w uzasadnieniu wniosku oraz treść dołączonej do niego dokumentacji nie dają żadnych podstaw do twierdzenia, że w przedmiotowej sprawie zaktualizowała się podstawa wznowieniowa określana mianem *propter nova*. Ekspozowane przez skarżącego sprzeczności w depozycjach procesowych świadków, zestawione z materiałem aktowym, w tym również z dołączonymi do wniosku dokumentami, absolutnie nie są wystarczające do postawienia tezy, że po wydaniu orzeczenia ujawniły się w że podczas przesłuchań w dniu 12 marca 2020 r. A. K. i P. K. potwierdzili m.in. fakt znęcania się przez skarżącego nad matką i rodzeństwem oraz „molestowania seksualnego” braci.

Jednocześnie należy nadmienić, że ekspozowane we wniosku okoliczności nie są wystarczające również do uznania, że w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.). Złożenie przez świadków w toku postępowania fałszywych zeznań może być bowiem rozpatrywane wyłącznie z perspektywy ostatnio wymienionej podstawy wznowieniowej. Pamiętać jednak należy, że do wykazania zaktualizowania się tej podstawy konieczne jest, by czyn, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., był ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k. W tym przypadku wniosek o wznowienie postępowania powinien wskazywać wyrok skazujący lub orzeczenie zapadłe w postępowaniu karnym, stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego (art. 541 § 1 i 2 k.p.k.). Z wywodów zawartych w analizowanym wniosku nie wynika, by tego rodzaju rozstrzygnięcia zapadły.

W tej sytuacji należało stwierdzić, że osobisty wniosek skazanego o wznowienie postępowania jest bezzasadny w stopniu oczywistym, co uzasadnia odmowę jego przyjęcia - bez podjęcia czynności zmierzających do usunięcia jego braków formalnych - w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Kierując się powyższą argumentacją, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.